

niet. Hoe dit nu in elkaar zit, zal blijken.

Door de vriendelijke hulp van den Heer C. J. Gonnet, den Rijksarchivaris in Noordholland, wiens spreekwoordelijke hulpvaardigheid met het klimmen zijner jaren in het geheel niet is verminderd, ben ik op gemakkelijke wijze in staat gesteld de geschiedenis van Velsereud, van zijn feitelijken stichter en van een aantal volgende eigenaars, te leeren kennen.

Op 22 Januari 1624 verkocht Anthony Jacobsz. Schuijt, eertijds schout van Tetterode, voor f. 2125.—, de plaats Velsereud aan Jan Claesz. Loo, brouwer en burgemeester der stad Haarlem. Hij kwam reeds in de stadsregeering op 25 October 1618, werd schepen in 1619 en is, in de lange periode van 1620 tot 1658, herhaaldelijk Burgemeester geweest. Van 1649 tot 1651 ging hij ter Dagvaart als vertegenwoordiger van zijn vaderstad in de Generale Staten.

Doch niet alleen bekleedde hij regeeringsambten, hij is ook kolonel der schutterij geweest en in die qualiteit is hij tweemaal, in de volle beteekenis van het woord ver-eeuwigd en, mag men zeggen, daardoor in de heele wereld bekend geworden. Ook zonder zijn naam te weten, kent ieder bewonderaar van Frans Hals den prachtigen hoofdpersoon op twee der meest beroemde schutterstukken in het Haarlemsche museum (zie bl. 356/7).

De brouwerij „het Scheepje”, — gelijk zij later met onnoodige kleineering werd genoemd, — is nog in wezen gebleven, grootendeels in den staat waarin Jan Claesz. Loo ze heeft beheerd. Alleen het woonhuis aan den waterkant dagteekent van het laatst der 17e eeuw. De zware muren van de eigenlijke brouwerij, de pakhuizen en zolders met hun eikenhouten bintwerk en de oude gevelstenen, alles spreekt van een hoogen ouderdom. Inderdaad dagteekent het gebouw reeds uit de tweede helft van de 14e eeuw. Bijzonder belangwekkend echter is, in het achterhuis, de binnenkamer met haar rijke betimmering, een zeldzaam fraaie zoldering en een prachtige schouw.

Men kent dergelijke vertrekken in stadhuisen en stichtingen, maar het behoort zeker tot de zeldzaamheden, dat zulk een kamer door de eeuwen heen is bewaard gebleven in een particulier gebouw. Zelfs eenige meubelen moeten van oudsher hier hebben gestaan en dus reeds in gebruik zijn geweest bij den burgemeester-brouwer, die deze mooie kamer liet inrichten. *)

Jan Claesz. Loo is dus sedert 1624 eigenaar geweest van Velsereud. Niet lang daarna, in 1627, is het merkwaardige schilderij vervaardigd dat mede in het Frans Hals museum wordt bewaard. De kunstenaar Jacob Adriaensz. Matham, vooral als graveur bekend, heeft daar de brouwerij aan het Spaarne en 's burgemeesters buitenplaats bijeengebracht, zonder zich aan den onderlingen afstand te storen (zie bl. 355).

Onder dit curieuse stuk staat een gedicht dat op de reproductie door de sterke verkleining niet leesbaar is. Het behoort niet juist tot de hoogere poëzie, maar meer tot de gemoedelijke rijmkunst in Catsiaanschen trant.

Dit's 't Huijs en 't Hof van Loo, het
Huijs staet op het Sparen,
In 't beste van de stad, daer onse schepen
varen.

De Hofsteê wel bekend op synen naem
van Loo
Leyt aen der duynen kant, bij 't Huijs
te Bredero.

Daer is syn Brouwerij, sijn arbeid en
sijn nering,
Daer wacht hij van den Heer sijn segen
en sijn tering.

Hier is sijn Lust-vertreck, hier is sijn
speel-prieel,
Dit is sijn last en lust, dit is sijn levens-
deel.

Is 't brouwen niet een angst, en een be-
kommerd woelen?

Dit is voorwaar genoeg te mercken en te
voelen:

*) Zie „Buiten” 11 Dec. 1915.